

Borcsa Imola

UTAZÁS

Apa felköltözött a Mennybe, legalábbis a lelke, a teste meg már a föld alatt van, eltemettük. Mama szokott is sóhajtozni néha, észre se veszi, inkább magának mondja, nem nekünk, hogy szegény, már egy hete, tíz napja, két hete, három hete a föld alatt van.

Anya itt van velünk. Mozog, beszél, pont mint eddig, csak lassabban. Valami mégis furcsa rajta, más lett a szeme. Néz, de nem lát. Előbb nem értettem, ez hogy lehet, de egyszer aztán eszembe jutott, amit mindig mondanak a felnőttek, hogy a szem a lélek tükre. Akkor kezdtem gyanakodni. Ha anya szeme üres, azt jelenti, csak a teste van itt velünk, a lelke nincs, elköltözött az övé is. Hogy hova, azt nem tudtam biztosan, de azért úgy sejtettem, apához, együtt vannak a Mennyben. Engem meg itt hagytak. Ahogy erre rájöttem, rettenetesen elkeseredtem, pityeregtem egész éjszaka.

Aztán reggel felébredtem, és minden világos lett. Nincs itt semmi baj, csak utánuk kell mennem a Mennybe. Nem tudtam, azt hogy kell csinálni, de elhatároztam, hogy kiderítem. Apa a legokosabb ember a világon, meg ő már ott van, szóval tudja az utat, de ugye, nem volt itt, szóval őt nem kérdezhettem meg. Az, hogy anya lelke valószínűleg ott van, a teste meg itt, épp kapóra jött, tőle érdeklődhettem volna, de még aludt, én meg türelmetlen voltam. A szememből gyorsan kitöröltem a csipát, és kimasíroztam a konyhába, ahol mama már a tízórais kenyereket kente margarinnal, felhuppantam a székre, és a forró kakaót szűrösölve faggatózni kezdtem.

Mama, hogy kell eljutni a Mennyországba? A jó emberek jutnak oda, kisfiam, mondta ő, jónak kell lenni. Aha, bólogattam bizonytalanul, mert még nem volt egészen tiszta, pontosan hogyan történik az utazás. És mennyi időbe telik, kérdeztem kisvártatva. Micsoda, értetlenkedett mama. Hát az odajutás. Azt nem mi döntjük el, kisfiam, hanem a Jóisten. Aha, bólogattam megint, de megállapítottam, hogy mama nem túl okos, nem érti, mit kérdezek, ráadásul összevissza hadovál. Jónak lenni meg várni Isten döntését, én nem erre vagyok kíváncsi, nekem

pontos útmutatás kell. Hol, mikor, mire szálljak fel, mennyi időt tart az utazás. Ne zagyváljon, erről beszéljen! Dühösen rágtam a pirítóst, ő sütötte már az aragázon a következőt, de mondtam, hogy többet nem kérek.

A suliban sem tudtam figyelni, a tanító néni diktált, én meg írás helyett csak firkáltam, vagy kiadott egy matekpéldát, és én koncentráva görnyedtem a füzet fölé, de egyáltalán nem a feladaton, hanem az utazáson gondolkodtam. Az viszont furcsának tűnt, hogy a tanító néni nem szid meg ezért. Hiába látta, mikor elsétált mellettem, hogy egy sort se írtam, és útjelzőtáblákkal van telefirkálva a lecke helye, nem szólt rám, csak megsimogatott. És ez jólesett, mert mióta anya lelke elköltözött, nem simogat meg, vagy ha csinálja sem olyan, mint régen, szóval jólesett volna, de aztán eszembe jutott, hogyha a többiek észreveszik, hogy kivételezik velem, utálni fognak, mint Böbét, úgyhogy inkább elhúzódtam.

Hiába gondolkodtam egész nap, semmi használható nem jutott eszembe. Egyetlen ötletem támadt, ami igazán tetszett, csak az volt a bibi, hogy ezzel pont megnehezítettem a saját dolgomat. Mert azt találtam ki, mégsem kérdezem meg anyát az útról, hiába lenne ez a legegyszerűbb, inkább meglepetést szerzek nekik, essen le az álluk, mikor megérkezem. Esténként sokszor elképzelttem a jelenetet, és mindig repestem az örömtől, alig vártam az indulást.

Legújabbán mama minden vasárnap elhurcolt templomba. Aznapi pont elmaradt a vasárnapi iskola, mi, gyerekek is bent kellett maradjunk az istentiszteletre. Untam nagyon, a pap bácsi érthetetlen dolgokról beszélt énekelve, és képek sem voltak, mint falun a másik mamaék templomában, csak az unalmas fehér falak. És a zenét sem szerettem. Itt nem gitár volt, mint a vasárnapi iskolában, hanem az a mogorva orgona. Fészkelődtem, bámultam az embereket, lóbáltam a lábam, mikor kellett, felkászálódtam, aztán lehuppantam megint, és hiába csak a Miatyánkat ismertem, mama azt súgta, a többi imádságnál is tegyem szépen össze a kezem, hallgassam, mit mond a pap bácsi, és próbáljam ismételni utána.

Megfeszítették, meghalt és eltemették, mormoltam, de közben már figyelni kellett, mit mond a pap bácsi következőnek. Harmadnapon feltámadt a halottak közül, felment a Mennybe, ott ül a mindenható

Atyaisten... Hoppá! Felment a Mennybe. Épp, hogy nem csaptam a homlokomra, ezt hogy felejthettem el? Legszívesebben ugráltam volna örömömben, végre tudom, mit kell csinálnjak.

A vallástanár nénit fogom megkérdezni az odaútról. Ezt határoztam el. Meg azt is, hogy óra után kérdezem meg, nem mindenki előtt, nem akartam, hogy lehülyegyerekezzenek. A tanár néninek szinte földig ért a haja, és kiengedve hordta mindig, mint egy függöny, úgy vette körbe. Óra után kisurrantam szinte vele egyszerre, elé álltam, ő meg fölém hajolt, és akkor az a függöny már engem is körülvelt, és az olyan volt, mint egy sátor, egy búvóhely, ahol meg lehet osztani egymással bármit, el lehet árulni titkokat, és ő olyan kedvesen és okosan és megértően nézett rám ezalatt a sátor alatt, hogy én biztos voltam benne, hogy mindent elmond nekem. De nem így lett. Ehelyett ahogy meghallotta a kérdésem, előbb értetlenkedve kiegyenesedett, aztán visszahajolt hozzám, és kézen akart fogni, hogy sétáljunk és beszéljünk picit, de én akkor már tudtam, hogy ez a beszélgetés nem azt jelentené, hogy ő elmondja, amire kíváncsi vagyok, hanem én kéne beszéljek, márpedig nem akartam, ne akarjon belőlem senki semmit kiszedni, úgyhogy inkább kiszakítottam a kezem a kezéből, és azzal uzsgyi, irány az udvar. A felnőttek mind buták, állapítottam meg dühösen, ráadásul bízni sem lehet bennük, ha nem tudnak felelni valamire, nem a választ próbálják kideríteni, hanem hogy engem mért érdekel. Szóval rájuk nem számíthatok, egyes-egyedül csak magamra, sóhajtottam.

Rajzóra következett. És karácsony, de az nem nyomban, csak pár nap múlva. Rajzórán viszont már ez volt a téma, levelet kellett rajzoljunk az angyalnak, vagyis a levelet nem rajzolni kellett, hanem írni, a levelezőpapírt kellett kidíszíteni a rajzainkkal. És zenét órán máskor soha nem hallgathatunk, de most a tanító néni kazettáról karácsonyi dalokat tett be. Annyira koncentráltam, hogy még a nyelvem is kinyújtottam, úgy rajzoltam kariókával fenyőágot a lapszélre, és az angyalt is odarajzoltam, de most nem szőke, és nem hosszú volt a haja, hanem rövid, barna, és éppen egy csengő lebegő masniját színeztem, mikor megszólalt a Mennyből az angyal. Hát persze, az angyal a Mennyből van, esett le, és már volt új tervem, és ha már angyal és Menny, apát is odarajzoltam a lap szélére. Kérdezte is a tanító néni, hogy az kicsoda, de nem akartam elárulni, úgyhogy valamit tüstént ki

kellett találjak. Tágra nyílt a szemem, ránéztem, aztán a papírra, előbb az enyémmre, aztán a Ricsiére mellettem, és az övén egy szánt vettem észre. Ez a Mikulás, mondtam hirtelen, csak a Mennyországban meleg van, ezért a sapkát még nem tette fel.

A karácsonyt Brassóban töltöttük Anci nénjééknél. Még sose volt ilyen. Nemcsak olyan, hogy Brassóban, hanem olyan sem, hogy együtt az egész család. Leszámítva persze apát, aki család, de már nem itt lakik a földön, meg Karola ángyót, aki itt lakik, de már nem család. Szóval mi, akik még itt voltunk, és még család voltunk, reggel mind beültünk István bátya kocsijába, és eldöcögtünk Brassóba, hogy együtt töltsük az ünnepeket. Még mama is jött, pedig ő az elején nagyon tiltakozott, hogy hova mind gyúródjunk be egy blokklakásba annyian, és nem ül ő senkinek a nyakán három napig, de végül Anci nénjéék őt is meggyőzték.

A lépcsóházban minden ajtóból savanyú gőz szivárgott, vagy kalácsillat, volt, ahol cigarettafüst is keveredett bele. Ahogy Anci nénjéék ajtót nyitottak, tőlük is ugyanaz a gőz tódult ki, és egyből hallatszott a rotyogás, de épp csak egy pillanatra, mert utána nyomban zsbongás nyomott el mindent, hogy elveszem én a kabátod, kisebb papucs nincsen?, ne álld el, fiam, az utat, később eszünk, még csak most főtt fel. És én a nagy kavarodáson kellett átverekedjem magam, gyorsan, mert már izgultam, be akartam kukkantani a nagyszobába, meglesni, nincs-e már ott a karácsonyfa, nehogy véletlenül eljárt volna már az angyal. De nem volt még fa, úgyhogy megnyugodtam.

Mikor mindenki ivott már kávét vagy Coca-Colát, mert ünnepkor azt ittuk, nem az olcsót, mint rendesen, és evett már nonpluszultlát, ami mama specialitása volt, és hiába mondogatta Anci nénje, hogy ne foglalkozz, édesanya, ő csak lesütött hat tepsivel, mert sokan vagyunk, és az úgyis elfogy, és papírral kibélelt cipősdobozban hoztuk, nem zacskóban, nehogy összetörjenek, szóval mikor ezzel mind megvöltünk, Anci nénje összecsapta a kezét, hogy elég volt a lazsalásból, munkára mind, mert a linzer meg a kalács nem süti meg magát.

Úgyhogy Ionel bátya a nagyszobában nekifogott diót törni, István bátya szóval tartotta és cigarettázott. Anci nénje a tésztát gyúrta, mi álltunk mellette tejföllel és liszttel és kanállal a kezünkben, hogy mikor mondja, adjunk még a tésztához. Szila közben bekapcsolta a kazetofont.

Mama erre, aki szintén a konyhában téblábolt, kimeresztette a szemét, úgy bámulta Anci nénjét. Ő jó későre vette ezt észre, de akkor se szólt, csak kérdően nézett mamára, aki még mindig kimeredt szemmel előbb a kazettofon, aztán anya irányába bökött. Anya a széken ült, lábai közé lógatott kézzel maga elé bámult. Anci nénje annyit sziszegett mamának, hogy ezek gyerekek, nem mondhatom, hogy ne, aztán azt is hozzátette, hogy mama menjen be, ne legyen láb alatt, majd akkor jöjjön, mikor darálni kell a diót. Erre ő felsértődött, dohogva vonult át Ionel bátyáékhoz.

Miután Anci nénje kinyújtotta a tésztát, mindenünk kapott egy formát a kezébe, volt csillag, kör, félhold, azt kellett belenyomjuk a tésztába, de úgy, hogy a formát minden nyomás előtt lisztbe mártottuk. Aztán a holdakat, köröket, csillagokat tepsire tettük, és Rebi elővette a lúdtollat, hogy bekenjük őket tojással, csak épp kenetetés helyett elkezdett csikizni és birizgálni minket, mire mi se hagytuk magunkat, és akkora hancúrozás lett, hogy a tele tepsi majdnem a földre került. Erre aztán Anci nénje kiáltott egy nagyot, de akkorát, hogy nemcsak mi szeppentünk meg, de anya is összerezent.

Mikor mindennel megvoltunk, a tepsi fölött állva gyönyörködtünk a művünkben. Hát nem ügyesek ezek a gyerekek, Ágica?! – mosolygott Anci nénje is elégedetten. Megérdemlik, hogy ajándékot hozzon nekik az angyal, nem? Anya nem Anci nénjére nézett, aki a vállára tette a kezét, hanem a földre, úgy mondta, hogy persze. Szila és Rebi ujjongtak, én hallgattam.

Hallgattam, mert Anci nénje még nem tudta, de én igen, hogy idén nem fogok ajándékot kapni az angyaltól, nem írtam neki levelet. Mert idén mást akarok tőle. Nem azt, hogy hozzon, hanem hogy vigyen. Engem, fel a Mennybe, apáékhoz. De ezt nem írhattam meg levélben. Eddig minden évben elszalasztottam az érkezését, hiába bújtam be a kisasztal alá vagy a kanapé mögé, hogy meglessem, mindig meguntam a várakozást, vagy elcsábított egy szánkózás, de most szentül elhatároztam, hogy lecövekelek a nagyszobában, és nem mozdulok, míg ide nem ér. Akkor majd elmondom, mi a kérésem, és vele megyek.

Mire megettük ebédre a töltött káposztát, már sötétedett. A nagyszobában volt terítve, még az asztal körül ültünk, én pedig azon gondolkodtam, hogy most már bármikor érkezhetsz az angyal, én innen többet

nem mozdulok. Mármint de, nem az asztalnál akartam megvárni, nehogy túl hamar észrevegyen és elijedjen, hanem keresnem kellett valami jó rejtékhelyet. Ha bekúsznék a fotel alá, és lejjebb húznám a csergét, nem látszanék egyáltalán, de az kényelmetlen. A tévéasztal alatt túl könnyen észrevesz. A sötétítő mögött nem lenne rossz, ha az erkélyajtón jön be, de ha az ablakon, belém botlik. Végül úgy döntöttem, rendtelenségnek fogom álcázni magam. Pléd alá bújok, és ha jól összekucorodom, meg a fejem is bedugom alá, úgy fogok kinézni, mint egy kanapéra dobott pokróckupac. Rádásul a délutáni alvásba, ami az alibim lesz, a felnőttek sem köthetnek bele. Úgyhogy mikor az asztaltól kezdtünk felkászálódni, ásítottam egy hatalmasat, és bejelentettem, hogy aludni szeretnék, és le is dobtam magam a kanapéra. Mama betakargatott, aztán egyedül maradtam.

A pokróc alá jól bevackoltam magam, ki se látszottam alóla, a párnát meg nem a fejem alá tettem, hanem magam elé barikádnak, amögül leskelődtem. Épp szemmel tudtam onnan tartani az ajtót, az ablakot és a tévéasztal melletti helyet, amit Ionel bátyáék előkészítettek a karácsonyfának, hogy ne az angyal kelljen tologassa a bútorokat. Lestem, vártam, de semmi nem moccant. Ásítottam egy valódit, mert a pléd alatti melegtől elálmosodtam. Aztán megráztam magam, hiába unalmas a várakozás, nem alhatom át az angyal érkezését, ébren kell maradjak. Leskelődtem, hallgatóztam, egyszer valami fény jelent meg az ablakban, aztán továbbshant.

Egyszer csak mozgolódás támadt az előszobában, és Ionel bátya elkiáltotta magát: ki jön korcsolyázni velem? Erre Szila és Rebi kurjongatva rontottak be a nagyszobába és felrángattak, hogy ki az ágyból, álomszuszék, irány a Cen! Menni lett volna kedvem, de tudtam, hogy a küldetés fontosabb, csak ezt épp nem mondhattam, úgyhogy lódtottam, azért kell maradjak, mondtam, mert az angyal nem tudja, hogy itt vagyok, nem otthon, és ha nem szólok neki, nem fogja tudni kézbesíteni az ajándékot. Ionel bátya azzal nyugtatott, hogy a város nagy, az angyal ide úgyis csak késő este érkezik, hazaérünk előtte. Tanakodtam magamban, hogy várjak itt vagy menjek velük, mert itt az idő csak vánszorog, ott meg repülne, ami sokkal jobb, csak nehogy az angyal is elrepüljön közben. De arra jutottam, Ionel bátyának igaza lehet.

Kölcsönkaptam Szila egyik gyapjúzokniját, korit pedig a pályán béreltünk nekem. Menni már jól tudtam, csak fékezni nem, semmiképp nem úgy, mint Szila, ő mindig rémisztő sebesen közeledett, el fog ütni, sodorni, azt hittem, aztán hirtelen előtolta az egyik lábát, csikorgott a fém, spriccelt szerteszét a jégdara, ő pedig épp az orrom előtt megállt. Szóval ilyet én még nem tudtam, csak lassultam magamtól vagy felragadtam a palánkra, de attól nagyon élveztem, kergetőztünk vagy siklottunk hárman kézen fogva, közben ment a karácsonyi zene, a román, aminek a szövegét nem értettem, onnan tudtam, hogy karácsonyi, hogy csilingelt a száncengő benne, aztán meg feltették a Jingle Bellst is, azt teli torokból énekeltük mind a hárman.

Hazafelé menet kipurcanva nézelődtem, lestem az ablakokat, hogy hova érkezett meg az angyal és hova nem.

Ahogy beléptünk a sötét előszobába, oldalra pillantottam, a szobaajtó üvegén át megláttam a színes, villogó fényeket. Berontottam. Plafonig érő fa temérdek díszén szaladgáltak a fények, alig férték az ajándékhegyek alatta, de az angyal már elment. Álltam kétségbeesetten. És akkor megcsapott. Az illat. Megcsapott, és én ki kellett rohanjak. Ki a szobából, végig a folyosón, hátra, a leghátsó szobába, ott az ágyra vettem magam.

Utánam tódult mindenki. Körbevettek, közelebb léptek, aztán el, hozzám hajoltak, felegyenesedtek. Miért sírsz, mi a baj?

Sokáig nem feleltem.

Végül ketten maradtunk anyával. Előbb neki se akartam, aztán mégis elhadartam egyszerre. A te lelked is elköltözött az apáéval egyszerre, és a nagyszobában koszorúillat van, és nem akarom, hogy téged is eltemessenek. Előbb nem felelt. De hiszen én itt vagyok, csillagom, mondta aztán. Ránéztem. És tényleg. Mióta apa elköltözött, most először tényleg itt volt, láttam. Hozzábújtam, szipogtam még kicsit, de közben már arra gondoltam, így, hogy ő visszajött, talán én is inkább maradok.